

1999. február–március

II. évfolyam, 2. szám

A sokoldalú papírhajó

Fregatt Diáknap

LEVÉL AZ OLVASÓHOZ

Furcsa érzés több, mint egy év után megválni valamitől, ami már egészen hozzánőtt az emberhez.

Mégis.

Valamit írni kéne. Búcsúzásként.

Nem tudom.

Azt hiszem, jó lap indult útjára tavaly januárban. Ez persze sok ember munkájának volt köszönhető, de azt hiszem, joggal érzem úgy, hogy a jó színvonalhoz és a (legalábbis elején) viszonylagos sikerhez én is hozzájárultam – valamennyire. Nem tudom felsorolni azokat, akik segítettek a szerkesztők munkáját, akár egy, akár több írással. Ezért egyszerűen annyit mondok: köszönet Mindenkinek!

A Fregatt természetesen nem hal meg – a Fregatt élt, él és élni fog. . .

Üdv és sok sikert az új főszerkesztőknek, Peter Taylornak (vagy Szabó Péternek, ha úgy jobban tetszik) és csapatának.

–Rózsa Dávid

A CSAPAT

A gyár ablakai mindig betörnek } Hogy mi folyik a Fazekasban. . . }	Rózsa Dávid
Kétféle óhaj; Penge	Bernáth Andi
Kutyavilág	Perity Iлона
Melyik a kedvenc. . .	Dunkel Petra
Beszélgetés Seres Fannyval	Számadó Júlia
Az emlékezet fejlesztése	Alexa Balázs
Bíborkő	Török Zsuzsanna
influenzás szegény	Alfonz Bácsi
Képtár	Kerekes Anita
Vihar után köpönyeg	Peter Taylor
Gatwick titka	Jerikó
Látástól vakuzásig	S.Cs.
A bérgyilkos; Nem felejtelek el	Thomas

Napló

néhány kedves csillortét pánthek szombad vasárnap..

Rózsa Dávid

VIHAR UTÁN KÖPÖNYEG

A fizikából ismert tény, hogy ideális zuhanyzók esetén teljesül a hőmegmaradás tétele és a felcserélési reláció. Az utóbbi kimondja, hogy ha a kék jelzőszínnel ellátott hidegvízcsapot alfa szöggel súrlódásmentesen elforgatjuk, majd ellentétes irányban ugyancsak alfa szöggel visszafordítjuk, a zuhanyból kifolyó víz hőmérséklete nem változik. Az előbbi szerint pedig a csapok állása a testünket érő keverék hőfokát egyértelműen meghatározza.

Johann von Didereg, a tusolási elmélet atyja számos könyvet teleírt az ehhez hasonló elméleti fejtegetésekkel. Sajnos azonban tételei a gyakorlatban nem alkalmazhatók, mivel a gyakorlati zuhanyzók az ideális zuhanyzókat csak igen durván közelítik. Az eltérés a relativisztikus hatással magyarázható, vagyis azzal, hogy relatíve messze vagyunk a Nyugat-Európától. Von Didereg úr valószínűleg még sosem járt a zordon havasi lejtőtől 5 centire lévő fűtetlen zuhanyzóban, és így lemaradt mindama szépségről is, amely egy ártatlan turistát a Tatra hófölte tájain érhet.

Donovaly közkedvelt szlovák síparadicsom Budapeستől kerek öt órai buszozásra. Az egyetlen probléma az, hogy a felfelé vezető meredek szerpentinben néha keresztbe fordulnak a kamionok, ezzel nem kevés borsot törve a síelni sietve igyekvők orra alá. Így hát nem érdemes emeletes busszal nekiindulni, a Trabant sokkal praktikusabb, mivel ez még elfér az úttest háromnegyedét elfoglaló kamion és a szakadék között. Persze az egész kalamajka elkerülhető, ha a Donovaly-t a másik oldalról, Martin felől közelítjük meg, mintegy 50 km-rel hosszabb úton, vagy megmondjuk a teherautósoknak, hogy menjenek ők arra...

A festői Szlovákia másik gyöngyszeméhez, Jasnához Donovaly-tól másfél óra autót (mellékút) vezet. A gyönyörű táj, a chopok-i csúcs és kedves bedolgozó bennszülöttei (itt nem a jegyesmedvékre gondolok) minden jól fizető turistát szeretettel várnak. Ladánk lassan, de biztosan kaptatott fel a jégfölte bekötőúton, és lefelé jövet is csak nevetni tudtunk a „márkás” autósokon, akik az indítózással és a hólánccal bíbelődtek. De ne szaladjunk előre.

A „junior hotel”, avagy chata, eredeti szlovák találmány. A kifejezés nem a pincérnök fiatalságára utal, hanem arra, hogy ez a létesítmény még nem nőtt fel a hotel névhez. Mindenesetre volt melegvíz (a cikk elején felvázolt módon), óránként ki-be kapcsolt fűtés és szolgálatkész takarítónő is (miután háromszor megmutattuk neki, hogy hol ázunk be, és jól hallhatóan meglögyöböltük a fogmosópohárban összegyűjtött esővizet, végre lelapátolta a havat a tetőről).

A napi csúcsot azonban a reggelire várás pezsgően izgató hangulata jelentette.

A sífelvonók fél kilenckor indultak, és ennek megfelelően a chata restaurációjában szervírozott früstük ideje nyolc órára volt meghirdetve. Ezt az időpontot vendéglátóink olyannyira tiszteletben tartották, hogy a határidő előtt egy lelket se engedtek be az ebédlőbe, mindig kulcsra zárták az ajtót maguk mögött. Szerencsére azért a hotelből (pardon, chata-ból) nem zártak ki minket, így 7:40-től kedvünkre tornyosulhattunk a hallban az étterem ajtaján dörömbölve. A tolongás nem bizonyult fölöslegesnek, mert a leggyorsabban bejutó vendég érte el elsőnek az italautomatát. Egy kávéra huszonöt másodpercet kellett várni, de az automata öt percen belül mindenképpen tönkrement, s így a vendégek négyötödének be kellett érnie a kárpótlásul szervírozott, egyéni ízesítésű teával.

Azzal azonban, hogy 8-kor kinyílt az ajtó, a korgó gyomor problémája nem oldódott meg. Kisvártatva, röpké húsz perc alatt, vendéglátóinknak sikerült elővarázsolniuk az első hidegtálat, melyeket furcsa módon találomra és nem érkezési sorrendben osztottak ki. Negyvenöt perc telt el, mire az első vajaszsemlénket megkenhettük, és a sípályára csak jócskán késve jutottunk ki. Ez azért volt felettébb kellemetlen, mert a bérlet napi árát (2400 Ft) csak úgy tudtuk lesélni, ha rögtön nyitáskor, még a tömeg előtt belekezdünk.

Azok, akik nem kívántak a felvonók előtti ádáz tülekedésbe belebonyolódni, beíráthatták magukat egy alapfokú sítanfolyamra, és tudásukat a nulláról erős kezdő szintre fejleszthették. Ehhez viszont szükségtelen a százkilométeres utazás, ugyanis a síelés fortélyai távoktatás módszerrel idehaza is elsajátíthatóak. Íme:

Felszerelésként szükség van két nem túl szűk és nem túl hideg, lehetőleg egyforma bakancsra, a hozzájuk csatolt egy-egy léccel. Ezek akár a pesti síbörzéken is beszerezhetők. Továbbá nem árt egy általános célú meleg ruha, hófúvás ellen pedig nagy hasznát vesszük a szemüvegnek (kontaktlencsések előnyben). A felcsatolás előtt végezzünk néhány guggológyakorlatot és törzshajlítást, és gondoljunk nosztalgiával a múlt évtized TV-torna nevű műsorára (otthon megvan videón, igény esetén levetíthetünk párat a filmklubban).

A sípályán az egyenes vonalú haladással nem lesz gond, problémát általában a megállás és a kanyarodás jelent. Legegyszerűbben az eke-formációval fékezhetünk: a lécek csőrét érintsük össze, a sarkokat vigyük távol egymástól. A kisebb lejtők így nagyobb gyorsulás nélkül leküzdhetők. Mivel az ekézést ma már csak az amatőrök alkalmazzák, mi se ragadjunk le ezen a szinten. Fékezünk azáltal, hogy a súrlódást kihasználva ide-oda kanyargunk, és szükség esetén keresztbe fordulunk a pályán. Ez sokkal nagyobb fékezőerőt képvisel, és a haladási irányt gyorsan váltogatva akár 45 fokos lejtők is leküzdhetők.

Kanyarodni (pl. balra) úgy tudunk, hogy a testsúlyunkat a jobb lábunkra helyezzük, a bal lábunkat kissé felemeljük, majd egy alkalmas huppanással a két lécet egy időben, párhuzamosan tartva balra fordítjuk. Minél közelebb maradnak a folyamat során a lécek, minél gyakrabban és kisebb szögben kanyarodunk, annál profibb síelőnek számítunk. A legprofibbak egyáltalán nem kanyarognak, a szakma őket ámokfutóknak ill. síugróknak nevezi. Ha tehetjük, ne álljunk az utukba.

Mindez persze nem ilyen egyszerű, a pályákon általában különböző akadályozó tényezők találhatók. A jeges terep megnehezíti a fordulást, fordulás nélkül pedig túlságosan begyorsulunk. Nem kell izgulni, így is, úgy is esés lesz vége. Hasonló a helyzet kiálló szikla esetén, de ez az esésen kívül maradandó karc-károkat okoz a lécen. A többi akadály (bucka, oszlop, fa és más síelő) ütközőnek minősül, amely telibe tráfálásáért a harmadik pályától kezdve bónuszpont jár.

A síelő legveszedelmesebb ellensége a hóvihár. Ekkor ugyanis nem járnak a liftek, és az előreváltott napijegy árát se térítik vissza. A síelő ebben az esetben kénytelen a szálláson kuksolni és gyűjtögetni az ablak körül beszivárgó hólét. A hóvihart nem érdemes lefizetni, hogy inkább a szomszéd pályán tomboljon, mert akkor az ottaniak is a mi felvonóinknál állnak majd sorba, ezzel a felvonóra várás átlagos idejét 15 perc fölé növelve (a lecsúszás legrosszabb esetben 10 perc).

Hát, így történt. Időközben megtanultunk szlovákul kenyeret kérni, és már ránézésre meg tudjuk állapítani, hogy az adott recepciós a helyi nyelvjáráson kívül az angolt vagy németet beszéli. Nyelvtörvény van, de az épületen kívül a pincér Jó reggelt!-tel köszön. Az útjelzőtáblákon végig Sahy-t írnak ki, kivéve a legutolsót, a Sahy-ban lévő, ahol egy röpke pillantás erejéig feltűnik Budapest is. De a határmenti (szigorúan szlovák feliratozású) MOL-kút Sláger-rádiót játszik, úgyhogy van remény. Elvégre nem beszélgetni mentünk, hanem síelni.

–Peter Taylor 1999. február 8–20.

PROGRAMAJÁNLO

Mit jelent az újságírás és mit jelent újságírónak lenni? Hogyan készülnek a tévés hírműsorok, milyen technikákat alkalmaznak a tényfeltárási hírirásban? Mi a különbség a konzervatív és a kereskedelmi televízió között? Ha érdekel a téma, gyere el **csütörtökön, 10 órakor** Agárdi Zuzsa újságíró előadására! Ajánlott irodalom: a szerdai MTV1-es Híradó és a TV2 Tények c. műsora.

A Fazekas-napok részletes programját elolvashatod a faliújságokon. Rövid összefoglalót találhatsz a 21. oldalon.

Iksz-aktak

Bernáth Andi

A BÍBORKÓ, IX. FEJEZET

Egyik nap éppen a szokásos monoton munkámat végzem a kertben és egyszer csak lódobogást hallok. Pár másodperc után begördül a kapun ugyanaz a kocsi, ami hazahozott engem. Felállok, és kérdőn nézek a kocsisra. Vajon miért jött? Egy másodperc múlva kinyílik a kocsi ajtaja és Wils áll előttem. Lángolnak bennem az ellentétes érzések. Minek jött el? Pedig megmondtam a kocsisnak, hogy el ne árulja, hogy hol van a szülőházam! Mi közöm nekem Wilshez? Mégis, azért jó újból látni.

– Mariah! Végre megtaláltalak! – szól Wils.

Jé, mi tegeződünk, gondolom magamban.

– Ez aztán a meglepetés – mondom hűvösen.

– A bál kellős közepén eltűntél, közvetlenül a házasságom bejelentése után. Tán, te nem örülsz a boldogságomnak?

– Már hogyne örülnék, kedves – válaszolom nyájasan.

– Hát akkor hiányzott a családod? Honvágysz volt, hogy haza jöttél? – találgat Wils.

– Ó, igen. A papával már sajnos nem találkoztam. Ő, tudod, el-ment – mondom halkán, könnyes szemekkel.

– Kedves, ne sírj. Ne bánkódj! – mondja Wils őszinte részvétellel, s atyaiain átölel.

– Szeretném, ha a közelemben lennél mindörökre. Én nagyon kedvellek téged.

– Wils, én a lelkem mélyén reméltem hogy így döntesz. Igen. Én veled akarok élni, mindig – jelentem ki megkönnyebbülten.

Wils azonban tudja, hogy most félreértjük egymást. Ám nem mondta el nekem, hogy ő nem teljesen úgy gondolja a dolgot, mint én. Bizonyára nem akart megbántani. Én pedig sokáig ringatom magam abban a hiszemben, hogy Wils el akar venni.

– Most pedig egy időre elviszlek pihenni a kedvenc helyedre.

– Hova? – kérdem szipogva.

– A vadászházba.

– Jó! – kiáltom örömmel.

– Á, sajnos mégsem lehet.

– De hát miért?

– Anne-ra is gondolnom kell. Nem hagyhatom itt egyedül.

– A kocssal elküldjük hozzám, ott legalább mindig veled lehet. Ha majd kedve tartja, segíthet a szakácsoknak a konyhában. Ott legalább pletykálkodhatnak egy kicsit.

– Rendben. Most már mehetünk.

– Még ma szeretnél menni?

– Persze. Minek maradnánk itt?

Megbeszélem Anne-nal a változásokat, melyet ő örömmel hallgat végig. Boldog, hogy új környezetbe kerül, és újra mosolyogni lát engem. Gyorsan összekapok, hiszen egyikőnknek sem túl sok a holmija. Fél óra múlva mind a négyen a kocsin ülünk. Ismét magam mögött hagyom a szeretett házat, de ezúttal kevesebb szorongással. Utunk egész éjen át tartott. Nem is tudom hogyan, de úgy emlékszem, Wils karjaiban szenderedtem el. A sok izgalomtól a teljes utat átaludtam. Amikor felébredtem, másnap késő délután volt. Az erdei kis faház előtt álltunk. A kocsi Anne-nal és a kocssal együtt távolodott tőlünk.

– Akkor egy hét múlva találkozunk! – kiáltott vissza Anne.

– Úgy lesz! – válaszolok mosolyogva, integetve.

A már ismerős házban otthonosabban mozgok. Mivel az út során nagyon megéheztem, Wils készít nekem ismét vacsorát. Oly boldog vagyok, hogy vele lehetek. Ám mintha az ő hangulata megváltozott volna. Nem olyan figyelmes, nem kérdez rólam, nem mesél semmit, néma hallgatás az egész este. Vacsora után, mely fele olyan jól sem esett mint pár héttel ez előtt, így szól hozzám:

– Ne haragudj, de nagyon fáradt vagyok. Az éjjel a kocsiban egy szemet sem tudtam aludni.

– Persze, menj csak – mondom megnyugtatón és egyben csalódottan.

Én sem tehetek mást, fölmegeyek aludni. Sokáig hallom Wils mocorgását a lenti kanapén. Talán nem tud aludni? Erre a kérdésre már nem tudok felelni magamnak, ugyanis mély álomba merülök.

Igen, jól sejtettem, nem tud aludni. Vajon min gondolkodhat? Szegény Wilsét gyötéri a lelkiismerete. Azon gondolkodik, hogy vajon miért is jött el Mariahért. Hisz otthon várja a jövődöbelije! Órákon keresztül forgolódik a kanapén, nem jön álom a szemére. Egyszer csak hirtelen felül, és maga sem tudja miért, elkezd öltözködni. Ingét még be sem gombolta rendesen, s szalad, rohan ki a faházból. Fut, fut az erdőben, maga sem tudja, hova. A novemberi hideg szél átjárja Wils egész testét. Ingét, s barna haját vadul lobogtatja a szél. Fut, rohan, forró teste a futástól zihál. Cikáznak fejében a gondolatok, a szél vadul tépi a fák lombjait, kavargatja a szél a port! Wils pedig menekül, menekül a saját lelkiismerete előtt. Fél óra sebes futás után megáll,

s felkiált: „NEM TUDOM! NEM TUDOM! NEM TUDOM!”

Mély férfigangját, kétségbeesett kiáltását, minden szavát messzire viszi a szél. Ezt a kiáltást elnyelik a fák hajlongásának misztikus hangjai. Wils egyedül van. Magányosan egyedül. A sakálüvöltéshez hasonló felkiáltások után összeroskad egy fa tövében, s karjaiba temeti fejét. Egy perc múlva ijedten felnéz, hisz valaki határozottan, keményen megfogja a karját. Hisz azt hitte, hogy a komor hajnalban senki sincs az erdőben rajta kívül. Tévedett. A sötétben egy borostás, szakadt ruhájú férfi arcának körvonalai láthatók.

- Mit bámulsz, állj már fel! – szól az idegen zordan és hidegen.
- Mit képzelsz, éjnek idején csak úgy üvöltözöl az engedélyünk nélkül?! – s hátrapillant cimboráira, akik idétlenül rávihognak Wilsre.
- Na, lódulj! – s erős kezével megfogja Wils ingét.
- Ugyan minek mennék én veled?! – szól felháborodottan Wils.
- No nézd már a kis taknyost! Most, fiúk, megmutatja, hogy ő még szájalni is tud! – mondja gúnyosan a haramia.

Wils szabadulni akar a gyanús külsejű egyén szorításából, de abban a pillanatban a Hold fényében megcsillan egy kés a rabló kezében. Wils visszahőköl, s próbál nem meggondolatlanul viselkedni. Bár ez igen nehéz, előző lelkiállapotára nézve is.

Eközben én alszom. Cseppet sem vagyok nyugodt. Álmomban kiabálok, forgolódom az ágyban. Egyik pillanatban hirtelen felülök és felébredek. Homlokomon hideg veríték csordul végig. Elindulok lefelé a létrán. Ijedten veszem észre, hogy Wils nincs az ágyában. Kabátját, nyakkendőjét a széken találom. Ám hol van a cipője, hol az inge? Hol van Wils?

- Wils! Kedvesem! Hol vagy?! – kiáltom, de nem kapok választ.

Hirtelen magamra kapom Wils kabátját, s kirohanok a házból. Szüntelen szólongatom, de senki nem felel. Legnagyobb kiáltásomat is egy pillanat alatt elnyomja a hajladozó fák és a süvítő szél moraja. Csak szaladok, futok a szélben egyre előre egészen addig, amíg valami féle világosságot észre nem veszek. Egyre közelebb megyek. Nini, egy tűzrakás. Wils rakta biztos. Vajon mit csinálhat itt az erdőben az éj kellős közepén. Na, most meglesem, legalább ezentúl minden titkáról tudni fogok. Egy bokor mögött csendben figyelek. Ijedten veszem észre, hogy hat idegen férfi ül le a tűz köré.

- Nahát fiúk, ez nem volt valami jó fogás. Ez a kölyök még csóróbb, mint mi. Egy lyukas penny sincs nála – szól a bandavezér.
- Akkor legalább szórakoztass már minket, no, ha már idáig el-cipeltünk – szól egy másik haramia, Wilsre mutatva.

Ekkor megpillantom Wilset egy fához kötözve.

– Ahhoz, hogy szórakoztassalak benneteket, el kellene oldoznotok – próbálkozik Wils.

– A kölyök még mindig nem adta fel! – röhög egy bandita fölényes helyzetében.

Segítenem kell Wilsnek. Ki kell szabadítanom – gondolom magamban.

A haramiák elkezdnek lakomázni, és a figyelem elterelődik Wils felől. Na, itt az alkalom! Odaosonok ahhoz a fához, amelyhez Wils-et odakötötték. Próbálom kicsomózni a köteleket, de sajnos túlságosan erősen vannak megkötve. Kést kell valahonnan szereznem. Ah, ott van egy, az egyik fatuskón, csak hogy az túlságosan közel van már a rablókhoz. De muszáj megpróbálnom elvenni, mert meg kell mentenem Wils-et. Észrevétlenül odaosonok, mintha csak egy fekete árnyék lennék. Egy pillanat múlva kezemben tartom az éles kést. Egy vágással elmetszem a köteleket, s Wils ismét szabad. Ám amikor Wils észrevette, hogy lehulltak róla a kötelek, hirtelen hátranézett, s meglátott engem.

– Mariah! Hogy kerülsz te ide?! Kiáltja hangosan, önfeledten.

A rablók persze, hogy idenéznek.

– Joe, szökik a zsákmány!

Joe, a bandavezér automatikusan fegyveréhez nyúl, s egy pillanat alatt elveszti íja húrját. A nyíl egyenesen Wils felé tart.

– NEEEEEM! - kiáltom, s kitárt karokkal Wils elé ugrok...

–*Török Zuzanna*

GATWICK TITKA, 1. RÉSZ

Ön az Univerzalt, az Spacesat híróraját nézi.

– Üdvözlöm kedves nézőinket. A mai nap első híre, hogy a hírhedt fegyvergyáros, Leo Gatwick, Gatwick Unilt-d. Elnök-vezérigazgatója nem jelent meg ma sem, földi idő szerint 17:20-kor a Pocket kontra Gatwick bírósági tárgyalás második fordulóján, a Normus bolygón. Oroa Yneali bíró, a tárgyalás celeb-rita vezetője megjegyezte, hogy az indokolatlan távollétet figyelembe fogja venni az ítélet kihirdetésekor. Az alperes részéről Wahn’red Seryon közölte véleményét a sajtóval, mondván: „itt volna az ideje, hogy a galaxis ráébredjen végre, ki is valójában ez a Leo Gatwick, és mi mindent meg nem enged magának. Akármekkora zseni, ha egyáltalán az, ezt nem úszhatja meg szárazon.” A technikai géniusz természetesen tisztában van a következményekkel, de nem kívánt nyilatkozni... A Pocket Konzorciumot is kellemetlenül érintette a GUX index zuhanása. A szuprafélvezetők piacán megfi...

A holomonitor egyetlen villanással kikapcsolódott. Leo Gatwick kényelmesen hátradőlt foteljában, ami eredeti zsignok bőrből készült, és lehunyta szemét. Hosszú másodpercek teltek el így. De aztán megszólalt a csengő kel-

lemes, mély kék hangon. A hangja nyugtató volt, de nem most, amikor Gatwick gondolataiba temetkezve élvezte a csendet.

Az ajtó hirtelen feltárult, és meg sem várva az elnök-vezérigazgató engedélyét, egy tripcloita tipegett be. Gatwick nem mozdult, hiábavalóan próbálva ellenállni a visszatérésnek a való világba. A pillanat varázsa megtört.

– Remélem nem zavarom, Leó.

Gatwick arcán halvány mosoly villant át. Anélkül válaszolt, hogy felpillantott volna, vagy egyáltalán kinyitotta volna a szemét.

– De igen, Melcomn, mint mindig. S ha még egyszer Leónak ejti a nevemet, én is ejtem magát, még hozzá a kozmosz vihara kellős közepén. Lí-ó Getvik! Nem elég, hogy a holovízióban rendszeresen tévesen mondják, még a saját személyi titkárom se tudja megtanulni egy hét alatt.

– Elnézését kérem, ur... .

– Mit szól hozzá, Melcomn? Leo Gatwick, a galaktikus fekete piac ura, akinek a neve legalább annyira ismert, mint a szultáné, akinek fegyverei úrhajók millióin „tündökölnék”, aki kitörölhetetlenül beleírta a nevét a galaxis történetébe, a „technikai génusz”, ahogyan Salt atya nevezett 10 évvel ezelőtt az Univerzalt adásában, akinek hallatán még a legnagyobb tudósok is fejet hajtának... nem tud megkülönböztetni egy egyszerű Ruby lézerágyút egy Kyre fotontorpedótól.

A mondat végén Leo már jóformán üvöltött. Melcomn hirtelen nagyon kényelmetlenül érezte magát, de hogy leplezze ezt el akart kezdeni mondani valamit, de csak a töltelék szavakig jutott.

– ...ami azt illeti... nos hát... ööö... számítottunk erre.

Gatwick előre dőlt és nagyon csúnyán nézte a tripcloita egyik fejét.

– A kutatóink szerint több mint 93% volt a valószínűsége annak, hogy az ellenfelek ezzel a trükkel próbálják befeketíteni. Nem is inkább hitetlenné tenni.

– De hát ez marhaság! Én soha életemben nem állítottam, hogy értenék a technikához! Én üzletember vagyok, vállalkozó, nem pedig egy kockafejű tudós. Én csak azt találok fel, hogyan lehet eladni azt, amit más már feltalált.

– Ha szabadna valamit megjegyeznem: ezen a ponton már lényegtelen, hogy Ön, vagy a Gatwick UniltD bármely tagja mit állított és mit nem. A közvélemény számít csak és ellenfeleink ennek megpuhításában előbbre tartanak mint mi. Akár tetszik, akár nem, a félgalaxis úgy tudja, hogy Ön a valaha élt legnagyobb technikai zsenik egyike, van ki már Einsteinhez hasonlítja!

– És mi a helyzet a galaxis másik felével? – kérdezte Gatwick szigorú ábrázattal. Beszélgető társa zavarodottan pillantott körbe a szobában: nem ismerte fel, hogy Leo most viccel. (Ehhez hozzá tartozik, hogy nála nem

lehetet tudni mikor viccel és mikor nem.) – Gatwick azonban dialmasan elvgyorodott, és ez megnyugtatta a tripclóitát.

– Úgyesen felállított csapda – folytatta a fegyvergyáros a semmibe révedő tekintettel. – Egy technikai zseni, aki nem ért a műszaki dolgokhoz, nem zseni többé. És egy ember, akiről bebizonyosodik, hogy nem az, akinek mutatja, nem ellenfél többé.

– Természetesen van... vagyis lenne egy megoldás – jegyezte meg bátoritanul Melcomn. A másik rámeredt, hűvösen mint a jég.

– Mint említettem, igen nagy valószínűséget tulajdonítunk ennek a lépésnek, és így természetesen kidolgoztuk a lehetséges legjobb ellenlépést. – Rövid hatásszünetet akart tartani Melcomn, de főnöke tekintetéből következtetve folytatta mondandóját: – A technikai géniusz illúzióját kitörölni a közvéleményből lehetetlen vállalkozás. Az egyetlen reális alternatíva: Önnek valóban azzá kell válnia!

A fegyvergyáros arcán tükröződő érzés a düh, a meglepetés és a rémület sajátos kombinációja volt. Mielőtt azonban reagálhatott volna, Melcomn újra beszélni kezdett.

– A szükséges ismeretek elsajátítása becslések szerint öt-nyolc évet vesz igénybe, de mi kidolgoztunk egy programtervet, amely körülbelül fél év alatt végrehajtható. A legkiválóbb koponyák fognak Önnel konzultálni a természettudomány minden olyan területén, melyre önnek szüksége lesz az új fegyverekkel kapcsolatban. Mint például ilyen terület az atomfizika, hipertér-elméletek, kvantummechanika kozmoszsféra stb... .

Melcomn elhallgatott és várt. Gatwick emésztgette a hallottakat egy rövid ideig, majd nagyot sóhajtozva, halkán, mintha magának mondaná, így szólt:

– Tehát vissza az iskolapadba. Még akkor is, ha ez a világegyetem legelitebb iskolája, a legnagyobb tanárokkal és a legbecsvágyóbb diák számára. Olyan mint ahová jártam, a Fazekas gimnázium a Földön. Feltételezem, minden lehetséges alternatívát megvizsgáltak, és ez tűnik az egyetlen járható útnak. Ha elfogadom a kihívást, semmire sem lesz időm, de ha nem bebizonyítják, hogy Leo Gatwick egy hatalmas méretű felfújt léggömb. A legkisebb támadás és vége. Erre gondoltak igaz?

– Lényegében igen – ismerte be kényszeredetten Melcomn.

– Lényegében? – tette fel a kérdést Gatwick. Nem várt választ, és nem is akarta, hogy a titkára válaszoljon. Lassan és halkán kezdett el beszélni, de a hangja egyre erősödött, a végén már kiabált. – Lényegében azt állítja, hogy ha nem kezdek el tanulni, mint egy megveszekedett C-s, akkor végem? Lényegében azt állítja, hogy hiába vagyok kiváló vezető, remek kereskedő, hiába vannak kapcsolataim a legfelsőbb körökkel, és hiába építettem fel a

birodalmamat? Lényegében ezt? Hát hol vannak most a szövetségeseim? Hol van az a Global Impex, kinek a vezetője Admiral Archon kapitány, akik az én ágyúim csempészésével tettek billiós nyereségre szert? Hol vannak a Ezüst Kígyók és a Skorpiók, akik az én fegyvereim nélkül tehetetlenek lennének a vadászok ellen? Hol vannak a Szirének... és maga. Akit a Gránit Kígyók ültettek a nyakamba, mint szaktanácsadót és kémeket? Maga itt fog ülni ebben a széken és irányítja kedve-kénye szerint a vállalatomat, míg én magánórákat veszek kvantum-mek kvantum- öö kvatum-anyámkínjából, nemde? Erre gondolt... lényegében?

Az utolsó szó, ami előtt Gatwick rövid szünetet tartott, nem volt több halk suttogásnál. De a benne levő elfojtott indulat, no meg a fegyvergyáros egyszerre kérdő és fenyegető tekintete rendkívül nagy hatást gyakorolt társára. Melcomn elszürkült. Ha ember lett volna, elvörösödik, de ő nem ember volt.

– Sajnálom, uram, hogy félreértette – hebegte. – Természetesen eszem ágában sincs az Ön helyét vagy hatásköreit átvenni, de mindenképpen figyelembe kell vennie, hogy a Gatwick Unltd nagyon kicsi ahhoz képest, hogy mekkora erők dolgoznak ellenünk. Három klán dolgozik nekünk, de másik három azonnal elsöpörne minket, ha tehetné. Az egyházak tűzzel-vassal üldözik minket és jó néhány birodalom szemében szálka vagyunk, bár ezek korruptak így nehezen megtéríthetők ügyünknek, de ez sovány vigasz számunkra. Még gyengék vagyunk, hiába van komoly katonai- és anyagbázisunk. A Gránit Kígyók azért küldtek, hogy segítsék magán, nem pedig, hogy kilátástalan helyzetbe hozzam. De ehhez az kell, hogy egy kicsit megbízzon bennem. Addig is ne fogadja el a meghívást a ShowGun talkshowra, amíg tartani kell attól, hogy leleplezik magát. Ez az egyetlen esélye.

Gatwick hangosan felkacagott, és elismerően bólintott.

– Helyes válasz, Melcomn. Tudtam, hogy nem fogok csalódní magában. Természetesen igaza van. Tekintse úgy ezt a beszélgetésünket, mint egy tesztet, az első igazi tesztet amit sikerrel kiált. Ami azt illeti, a helyzetemről Ron Skytha egyik híres mondása jut eszembe: „az, aki ellenfelei fegyverét visszafelé tudja fordítani, mindig győzedelmesedik. Melcomn, egyeztessen a professzorokkal a tantervről, de vigyázzon: bármit is csináljak, a fél szememet magán tartom! Most elmehet.

A tripcloita elköszönt és távozott. Ismét csönd telepedett Gatwick szobájára. A hírhedt fegyvergyáros felállt és tett néhány kört az irodában, és nagyon halkan motyogott:

– Leo Gatwick, a technikai zseni? Majd meglátjuk!

Ezzel elaludt.

PENGE

Rendező: S. Norrington

Főszereplők: W. Snipes, S. Dorff, K. Kristofferson, V. Kier

Vér, vér, s megint csak vér. New York éjszakáit előntik a vámpírok. Nyakakat szívznak ki, és a partikon vérben fürdenek. E bulik szervezője, Frost, elhatározza, hogy többé nem bujkálnak az emberek között, hanem uralkodni fognak felettük. Ez okból fel akarja támasztani a nagy Vámpíristent.

Csak egyetlen fickó fékezheti meg: Penge, aki nem vámpír, de nem is ember. Napszemüveget hord, és fokhagymával töltött ezüstgolyókkal, illetve pengével irtja a vámpírsereget. Az egész film abszolút tartalommentes. A színészeknek nem kell túl nagyot alakítani, és a szöveg sem hordoz semmi mondanivalót. Ha végképp nincs semmi elfoglaltságod, és végig bírod nézni, amikor vért vesznek tőled, csak akkor érdemes beülnöd erre a 120 percre a moziba.

KÉTFÉLE ÓHAJ

„Gyere velem repülni” – szól a darázs a virágnak.

„Tapadj az ágra mellém” – szól a virág a darázsnak.

Az előbbi idézet Weöres Sándor *A teljesség* című művéből származik. A költő-író ebben a könyvében egy csokorba gyűjti azokat a kérdéseket, amelyek az embereket foglalkoztatják. Ír az életről, a halálról, a kettő közötti állomásokról, sőt, még arról is, ami a születés előtt s ami a halálon túl van.

Nem kérdezi, hogy mi a lét, hanem elmondja, nem kérdezi, hogy mi a szeretet, hanem megmagyarázza, nem kérdezi, hogyan kell élni, hanem elmeséli. . . Nem kérdez, mert tudja a válaszokat.

Öt fejezetből áll a könyv, ezek: A forrás, A kard, A fészek, A szárny és A kristály. Minden fejezet több egy-két oldalas vagy akár csak pársoros, önállóan is egész részből áll.

Nagyon találó, amit a gyűlöletről ír:

„Ha valami iránt ellenszenvet érzel, ez egyrészt megértőképességed csonkóságának jele, másrészt annak, hogy ellenszenved tárgya valamilyen formában benned is jelen van. Gyűlölöd a gazdagokat? tisztítsd ki a gazdagság iránti vágyadat s majd nem gyűlölködsz.”

„Ilyenkor nem az ellenszenv tárgyát kell megbélyegezned, vagy javítani próbálnod, hanem önmagadban megkeresned annak megfelelőjét s azt finomítani, míg az ellenszenv el nem oszlik benned.”

„... kutasd ki bántási-hajlamod okát; észre fogod venni, hogy az igazi ok sosem az illetőben van, még ha talán csakugyan kellemetlenkedett is neked, hanem önmagadban, teljesületlen vágyaidban.”

Nagyon érdekes könyv, érdemes elolvasni.

–Bernáth Andi

THOMAS: A BÉRGYILKOS

Éjszaka volt, alig látott
Sötét utca, haza vágott
Sokat kivett a meló, elfáradt
Ma egy tanu volt az áldozat

Ám ő mégis megpróbálta
Lelépett, de a főnök megtalálta
M megbánta, hogy elhagyta Európát
De a vezér sohasem bocsát.

Unta már ezt, ki akart szállni
De a maffia, nem ereszt el bárkit
Akit befogad, el nem enged
Örökké a rabja lesz.

Megkínózták, s ott hagyták
Sokáig érezte fájalmát.
Várta a halált, de nem érkezett
A tetteiért még szenvednie kellett.

NEM FELEJTELEK EL

Felébredek és rád gondolok
Ez számomra már túl monoton
Elmentél és nem szóltál
Pedig mindig velem voltál

Az érintésed a testem nem felejt
A szemem a tekinteted még keresi
A hangod mindig a fülemben cseng
És ez egyre csak reménytelenebb.

Mindent megadtam, mit kértél
Cserébe az örök szerelmedért.
Mondd, miért mentél el
Remélem, nem felejtess el.

VACHEL LINDSAY:
A GYÁR ABLAKAI MINDIG BETÖRNEK. . .

A gyár ablakai mindig betörnek.
Valaki folyton téglákat dobál,
Valaki folyton salakot hajít:
„Yahoo!” – utálatosan kiabál.

A gyár ablakai mindig betörnek.
Más társaikat magukra hagyják.
(A keserűn vicsorgó kövel nem
Dobják át a kápolna ablakát.)

A gyár ablakai mindig betörnek.
Valami roncs mindig pihenni tér,
Valami búzlik Dániában – s itt
A gyár-ablakok dala véget ér.

–Rózsa Dávid fordítása

 VALAMI ELVESZETT

Valami elveszett, de nem tudom, mi az Megvan ma mind a tegnapi rendben,
 Leégett kanóc és szétfolyó viasz Csak azt a valamit hova tettem? . . .
 A hófúvásban a láng megremeg, A kinti ködben és a benti füsttel
 Valami eltűnt, valami elveszett. Nem tudom, mi tűnt el.

Valami nem süt át a félsorok között, Kerestem a szabad ég alatt
 A hang ismét csak falba ütközött. Szabad élni, s megfagyni is szabad.
 Léket keres a vastag jég alatt Kutattam a bölcs könyvek között
 És enyhülést egy fázó gondolat. Nagy szavak és nagy szóközők.

Tegnap kidobtam az összes kacatot, Mindent láttam, de nem találtam,
 Mint a tudós, ki avatott Pedig rend volt a szobámban.
 Szemekkel a jövőt lesi meg: A keresés meddig tart és hová vezet,
 „Ez kacat, amazzal még sokra viszed.” Hová tűnt az, ami elveszett?

Már tudom, hogy hiába kérdem,
 S a kacatok közt csak lassan értem,
 Amit a semmi hiánya jelent:
 Valami elhagyott idebent.

–Peter Taylor 1999. január 25-29.

 JERIKÓ BARÁTI KÖRE
 ALBA LOCSY: EGY HALOTT ALAKVÁLTÓ LÁNYHOZ

*A halott alakváltó lánynak, kit eltemettem,
 de még mindig bennem él. . .*

Meglátlak. . .

Nem mozdulsz. - Másmerre jársz.

Hideg vagy. - Másmiért égsz.

Nem nézel. - Már más világot látsz.

Halott vagy. - Most már nem élsz.

Lehajolok. . .

Halott testedet karjaimba emelem.

Nem! Ez nem lehet szerelem!

Odalépek a szakadékhoz. Elengedlek: Szállj!

Ez életedben nem adatott meg, de. . . Várj!

Repülök én is veled!

VÖRÖS LEIF: GONDOLD MEG. . .

Napfényes hegyoldal. Kövek tengere, ezernyi kavics, mindegyik más és más. Van köztük kicsi- nagy, fehér- fekete, szép- valamint jelentéktelen számunkra. Egész életüket mozdulatlanul tűrik, a szikrázóan tűző napsütést, meg a téli fagyot, de azért néha-néha egy-egy kavics megadja magát a természet pusztító erejének és fájdalomkiáltás mellett omlik porrá.

Darabjait az északi szél szórja szét a világ minden égtája felé, így néhány óra alatt eltüntetve a katasztrófa nyomait, mint egy jó mesterhez illik. De a legtöbb kavics rendületlenül áll helyén, esetleg egy kicsit megpróbálnak felfelé haladni a meredek lejtőn. Egy se jut túl magasra a természet rendje szerint.

Fürkésző tekintet a kőtengeren kívül mást is láthat szemével, monolitok árnyékában parányi zöld lapul. Pár csenevész kóró, fűszál, tenyérynyi zöldellő moha kapaszkodik makacsul a sovány televénybe. De valakiknek szemében ez a parányi hely, ez az erdő a mennyországnak tűnik, fenséges vadonnak, mely igéző-csábító. Olyan paradicsom ez számukra, mely szinte elérhetetlen, csupa panaszos sóhajokra jut erejükből, lehetőségeikből.

A kertnek őrzője is van, a kertész. Gondos és lelkiismeretes, hiszen munkájának felelőssége óriási. Ő felelős a hegy utolsó kinciséért, a lét utolsó lehetőségéért. Lehetőség mily fontos szó, mely tulajdonképpen nem is létezik. Hiszen a monolitok, a kertész, a kövek, a kert mind a tökéletes egész részei. A kertész eltávolítja a termőföldből a köveket, öntözi, gondozza, neveli a kertet. A kert zöldül, a kövek vívják magányos harcukat. Ez a világ rendje.

De kivételek mindig akadnak, így most is a sok kő közül egy, ki teljesen átlagos, pontosan olyan mint társai. Legfeljebb néha egy kicsit többet nyikorog társainál. Gondol egyet, és elkezd gurulni lefelé a lejtőn. Magával sodor más kavicsokat is egyet, kettőt, tízet, százat, az egész hegyoldalt. A kavicsok zörögnek, kiabálnak, boldogok, kiáltásuk az égig ér. Végre tesznek valamit, és láthatják közlőrl a kertet, melyről egész eddig csak álmodoztak. Egy rövid ideig övék az, melytől oly sokáig el voltak tiltva, de észre sem veszik, hogy féktelen bírvágyuk mindent és mindenkit elsöpör.

A lezúdoló kőlavina nyomán nem marad más, csak a csupasz hegyoldal. A köveknek nagyon nehéz lesz visszazúdulni, írhatnám lehetetlen. Felfelé araszolni lehet, rohanni semmiképp. Egyszer viszont jön egy új kertész is, aki majd folytatja elődje munkáját, de ő emlékezni is fog. Emlékezik is és kíméletlenül összeroppant minden kavicsot. És ez szomorú és kegyetlen sors. Sajnos, igazat kell, hogy adjak neki. Mert a bosszúnak soha nincs vége.

Így a világ rendje felborul és megszűnik minden Létező. A monolitok pedig csak némán hallgatnak.

KÉPTÁR

-Kerekes Anita

F-HÍREK

Dunkel Petra

Újra itt a Fregatt és persze az F-hírek is. A sok dolog közül, ami történt most a farsangra térünk ki részletesebben. A zajos farsangi időszak után kívánok mindenkinek csendes (februárt és) márciust:

–D. P., r. sz.

(a 4-betűs rövidítés jelentésének kitalálói között most kivételesen nem sorsolunk ki értékes nyereményeket)

SZIA, MIT ADHATOK?

Szerkesztőségünk tudomására jutott, hogy a farsangi buli során jelentős adócsalások és visszaélések történtek. A hírt hallva riportereink szigorúan titkos oknyomozásba kezdtek, melynek részeként „baráti” álinterjúra hívták az akkor még mit sem sejtő büféseket.

Egy buli sikere éppúgy múlik a szervezőkön, mint a fellépő zenekarokon, ám az előbbieket szorgos táboráról vajmi keveset szól a fáma. Szeretettel üdvözlöm körünkben a farsangi büfé három fáradhatatlan munkatársát.

• **Hogy jött az ötlet, hogy a pult mögé álljatok?**

Petra * July-jal a gólyabálon megkezdett hagyományokat folytattuk, így mi ebben a témában veteránnak számítunk.

PTS ◊ Engem a friss kaja illata csalogatott be, és mindvégig nem tudtam betelni ezzel az érzéssel.

• **Hallottatok valamit a zeneszámokból?**

PTS ◊ Csak igen keveset, és az elején is nehezen tudtuk eldönteni, hogy amit hallunk, az már a szám-e, vagy még hangolnak.

July ◊ Néha azért fülöncsíptünk pár jobb dalt, én egyszer tánra is perdültem.

• **Melyik együttes tetszett a legjobban?**

PTS ◊ Kinézetre a Törött Fagolyók. Hozzá kell tennem azonban, hogy nagy sikerüket a koncert alatt illegálisan fogyasztott gyümölcslének köszönhetik.

Petra * Az én kedvencem az Éjjéli hajnal A Deformációtól.

July ◊ A Borpincéről nem tudok pártatlan véleményt mondani, mert az énekesükkel való büfé-beli találkozás igen nagy hatással volt rám. Olyan laza volt, hogy majd' szétesett. (Legalább sajtót vágni tud.)

• **Hogyan értékelitek a jelmezszereseket?**

Petra * Nem tudtam választani a róka és a matrózkislány között. A legeredetibbnek mégis a zöld hajsprayt tartottam, bár sötétben minden tehén fekete.

July ◊ Szerintem a zsüri nagyon jól tette, hogy fogyókúrázóknak ítélte oda a díjat, és így a torták hozzánk kerülhettek. Ezúton is köszönet érte.

• **Sikerült zavartalanul lebonyolítani a rendezvényt?**

PTS ◊ Szerencsére komoly incidens nem történt, de sajnos a zenekarok nem mindenkinél arattak egyformán sikert. Például a fölöttünk tartott nyelvtanfolyam résztvevői még az idegen nyelvű zeneszámoktól sem hatódtak meg.

• **Olvasóink közül sokan tudni szeretnék, hogyan dolgozik egy igazi büfés. Nektek mennyi ideig tart elkészíteni egy szendvicset?**

Petra * A hivatalos pályarekordom standard egykilós kenyér esetén, előolvasztott margarinnal és szabvány kvarcórával 34 másodperc. Ebbe a kenyér-szeletelés és a felvágott felvágása is beletartozik, bár ezt nem én csináltam.

• **Igaz, hogy az árakat hasraütésszerűen állapítjátok meg?**

July ◊ Egyáltalán nem. A marketing ennél sokkal összetettebb feladat. A szállítónk árainak másfélszerese az alaplaj, de figyelembe kell venni a szavatossági időt, hogy a terméket hűtve kellett volna-e tárolni, és hogy a párizsi szélének hány milliméteren látszanak a fonnyadás nyomai.

PTS ◊ Az árak nestreszabásához empátia is szükségeltetik. Például ha látszik a vevőn, hogy nagyon éhes, akkor megtippeljük, mennyi pénze van, és a felét biztosan elkérjük.

• **Voltak, akik ingyen kívántak ételhez/italhoz jutni?**

Petra * Nem is kevesen. A legtöbben „A Lohn megengedte, hogy igyak egy pohárral.” dumát akarták beadni, nem sok sikerrel.

PTS ◊ Néhányan megpróbálták összezavarni a visszaadandót illetően, de szerencsére volt a közelben számológép, így nem tudtak átejtteni.

July ◊ Azt utálok a legjobban, amikor hülyének néznek. Feltűnően elemelnek egy kakaóscsigát, mosolyognak, és azt hiszik, hogy nem vettem észre. Persze akinek nem inge, ...

• **Mi a véleményetek a korrupciónról?**

July ◊ ?!

• **Igaz-e, hogy elhallgatjátok, amit megettetek?**

Petra * Fogalmam sincs, miről beszélsz.

• **Arról, hogy direkt ferdén vágjátok a párizsit, hogy ne kelljen rátenni a kenyérre, és ti ehessétek meg.**

PTS ◊ Erre nincs semmiféle bizonyíték.

• **És azt mivel magyarázod, hogy a büfé területén hét darab használt kólaspoharat találtunk?**

July ◊ Valószínűleg a vevők hagyhatták ott.

• **Szerinted tehát észrevétlenül bemásztak a pult mögé, majd pusztán jótékonyságból a drága pénzen vásárolt üdítőjüket a belső szekrénybe helyezték, mindezt hétszer egymás után? Eközben ti mit csináltatok?**

Petra * Éppen a maradék párizsit szeleteltük.

–Számadó Júlia, Dunkel Petra, Peter Taylor

HOGY MI FOLYIK A FAZEKASBAN ÚJSÁGÍRÁS CÍMÉN

Válasz Horváth Gábornak és Okányi Zsoltnak

Amit a fentebb említett szerző a RR januári számában megfogalmaz (Okányi Zsolt szavaival élve) rengeteg „hatásvadász féligazságot” tartalmaz. Külön-külön majdnem minden felvetett kérdésben igaza van, csak az egész nem akar egységes igazzá alakulni.

Először is szeretném őszinte gratulációimat kifejezni Horváth Gábornak. E cikkel együtt írására már három válasz született (ennél nagyobb érdeklődés csak a Fregatt tavaly januári és februári számát kísérte). Vegyük sorra, miket is mondott.

1) „NEM TUDOM, hogy csak az én hátamon áll-e fel a szőr, ha szemérmetlenül nyaliznak a diáklapokban” Meg kell valljam, utálok a nyalizást. Tény, hogy nem volt túl szerencsés a decemberi RR-ben megjelenő *Rá se ránts...* bevezetője; az ügyet azonban itt le is zárhatjuk, mivel nem általános dolog, hogy bármelyik iskolai lap nyaljon – bárkinek is.

2) „NEM TUDOM, hogy mi lennének-e a legvidámabb kis iskola ebben az országban” Tökéletesen igaz. Ötödik óta – tehát lassan nyolcadik éve – járok a Fazekasba, és nyugodt szívvel megállapíthatom, hogy az iskolai élet nagyjából a nullával egyenlő. „az osztályközösségek barátságos idegenek békés együttléte” – általában ez is igaz.

3. „NEM TUDOM, hogy olvashatok-e valaha markáns véleményt a *Rőt Rezeda*, Fregatt stb. oldalain.” NEM TUDOM, hogy a Rezedának mi a hozzáállása a markáns vélemény kérdéséről, én csak azt tudom mondani, hogy a tavalyi első két számuk megjelenésekor azt hallottam vissza, hogy a fél iskola az *Európa ránk figyel* és a *Az X-generáció* című cikkeken röhögött. Miért? Csak azért mert valakik új hangot ütöttek meg a Fazekasban, és ez sokaknak nem tetszett. Ennek az iskolának pont ennyire volt szüksége a markáns véleményre. A Fregatt Napló rovata azért indult, hogy mindenki elmondhassa a gondolatait egy adott témáról.

Horváth Gábor cikkére a RR korábbi és jelenlegi főszerkesztője is reagált. Mivel úgy érzem, Okányi Zsolt szintén megemlített pár igazságot, néhány mondatban felelek egy (talán) ránk vonatkozó gondolatára: „SZERINTEM egy gimnáziumi újság értelemszerűen nem a legújabb tudományos felfedezések tárháza...” – Igaz megállapítás. A tudományos rovat (és az INFO) nem azért indult, hogy az Olvasók fejét teletömjük információkkal: mi olyasmikről írunk ott, amikről az iskolában nem hallunk soha, mégis, többünk számára érdekes lehet. Januárban pszichológiai sorozat indult, azért, mert a Fazekasban rengeteg embert érdekel ez a tudomány, mégsem olvashat róla.

Különben, Okányi Zsolt maga is megemlíti, hogy „egy iskolai diáklap egyik

fő prioritása az írói képességeiket kipróbálni szándékozó tanulók lehetőséghez juttatása...”, tehát egy majdani pszichológus miért ne írhatna tudományos igényű munkát a megismerés fejlődéséről?! Akit nem érdekel, nem olvassa el, ez ilyen egyszerű. Az általam tisztelt korábbi főszerkesztő urat pedig emlékeztetném, hogy 1997 decemberében a RR 8–9. oldalán maga mutatta be a Mercedes-Benz A140-es kocsit a Technika rovatban.

Ennyit az idézetekről. Megállapítottuk tehát, hogy egy kicsit mindenkinek mindenben igaza van, összességében viszont senkinek nincs, és most ugyanott vagyunk, ahol két hónappal ezelőtt voltunk, vagyis sehol, mert Horváth Gábor cikkéhez mindenki hozzászólt, csak az nem, akinek kellett volna: AZ OLVASÓ.

Lohn Balázs panaszkodik, hogy nincsenek cikkek. Nekünk eddig szerencsénk volt, mert mindig megjelentünk, amikor kellett. De válogatni mi is csak az IKSZ-akták és a Napló (azaz a vezércikk) esetében tudunk.

–Rózsa Dávid

A FAZEKAS-NAPOK PROGRAMJA

Egy év kihagyás után idén ismét lesznek Fazekas-napok. Táblázatunkban a szerdai (1999. március 10.) és a csütörtöki programot foglaltuk össze. A pontos és részletes információkat a második emeletről fölfelé indulva tudhatjátok meg.

12:00–14:00	Tanár–diák kosármeccs	Baross
15:00–17:00	A videók zsűrizése	Díszterem
17:00–	Az osztályok táncbemutatói	Díszterem
08:30–10:00	Komplex óra: A századforduló Mo.-n 1880–1914	Díszterem
09:00–10:00	Amerikai angol	Baross
09:00–11:00	Teremfoci döntők	Baross
10:00–11:00	Budapesti állatkert	?
10:00–11:30	Szimmetriák és megmaradási tételek	226
10:00–	Irodalom Budapesten, 1900	221
11:00–	A nagy Fermat sejtés	207
11:00–12:30	A halál és ami mögötte van	206
10:00–	Mit jelent újságírónak lenni? Harc a hírekért.	427
11:00–	Pingpong verseny	?
09:00–11:00	5–8. osztályosok versenye	?
11:00–13:30	Nyelvi előadások	Díszterem
14:00–16:00	Fazekas szellemi vetélkedő	Díszterem
16:00–	Színház: Halál az odvas Fában; Különóra	Díszterem
09:00–13:00	Radírkiállítás	Rajzterem
Egész nap	A diákzenekarok előadásai	Folyosók

AZ ISKOLAÚJSÁGÍRÁS SZÉPSÉGEI

1. Levél az Olvasóhoz.

Kedves, mélyen tisztelt, stb. Olvasó!

Ez lapunk első száma; izgalommal várjuk, milyen lesz a fogadtatása. Csak remélhetjük, hogy olyan szeretettel fogadjátok, ahogy mi készítettük. Igyekezünk egy minden igénynek megfelelő, színvonalas lapot összeállítani. De minek is magyarázkodni ennyit, hiszen jó bornak nem kell cégér, ha pedig még mi sem tartanánk jónak ezt az újságot, nem terjesztenénk nyilvánosan. Szeretettel várjuk véleményetek, hozzászólásaitokat, cikkeiteket. A Szerk.

2. **Levelek a Szerkesztőnek.** Illetve a levelek hült helye.

3. **Levél az Olvasóhoz.** Hát igen, talán nem volt elég hatékony a reklámkampányunk; ennek tudható be a fokozott érdeklődés lapunk iránt. Új számunkhoz jó szórakozást kívánunk, és sok szeretettel várunk minden cikket, véleményt – akár negatívát is. A Szerkesztő

4. **Levelek a Szerkesztőnek.**

– Csak az a kár, hogy túl vastag a papír, mert úgy még a WC-n se megy le.
_ ****

– Azért nekem tetszik az újság.

5. **Levél az Olvasónak.** Kösz, kösz a kedves leveleket, amik tucatszámra érkeztek hozzánk (miután megírtuk őket), azért jólesik az embernek, ha elismerik a munkáját. Na jó, azért ne legyünk igazságtalanok, három egész olvasói levelet kaptunk. Örömmel olvastuk, hogy egyik kedves olvasónk az újságpapír környezetbarát újrahasznosításának módját is megtalálta. Ebben a számban egy pályázat is van. A megfjtéseket a cikkekkel, véleményekkel, hozzászólásokkal együtt a kihelyezett postaládába tehetitek, vagy átadhatjátok a szerkesztőknek is. Tisztelettel: A Szerkesztő.

6. **Levelek a Szerkesztőnek.**

– Megfjtés: Titanic, Leonardo diCaprio

– Leonardo Dicaprio, Titanic

7. **Levél az Olvasónak.**

Szeretettel köszöntök mindenkit lapunk új számában. 2 (kettő) darab megfjtés is érkezett pályázatunkra, közöttük nem sorsoltuk ki a nyereményt, mivel mindketten szerkesztőségünk tagjai. Lapunk eladott példányainak száma a kezdeti mélypont után most már vígan tart a 0-hoz. De mi nem csüggedünk, újra itt vagyunk, vékony, WC-n is lemenő papíron, a szokott rovatokkal és a szokott lelkesedéssel. Csak az alliteráció kedvéért, szintén a szokott szeretettel várunk minden cikket, véleményt. A Szerkesztő.

8. Levelek, ill. levél, ill. semmi a Szerkesztőnek, de ha lenne, itt lenne.

9. **Levél az Olvasónak.** Nem tudom, a többiek mit csináltak, én mindenesetre lapunk megmaradt múlt-havi számaiba kötöttem a füzeteimet, a maradékba majd az uzsonnát. Szóval az embernek legyen önkritikája. Biztos bennünk van a hiba, ha a lelkünk kiteszük, hogy elfogadható iskolaújságot csináljunk, és az érdeklődés rá ilyen csekély. (csekély? – *a szerk.*) Igyekeztünk ezt a számot az eddiginél is jobban elkészíteni, és persze a cikkekkel, hozzászólásokkal továbbra is nyugodtan fordulhattok, ahova akartok. A Szerkesztő.

–*Dunkel Petra*

ALIBABA KONYHÁJA

Sziaztok! Befejeztem a francia szavak tanulását, úgyhogy most van időm megírni NEKTEK ezt a cikket, mindenkinek (senkinek, még nekem sem) a nagy örömére. Még van pár óráam hajnalig, úgyhogy kész is leszek határidőre.

Többen felhívták a figyelmem az előző cikk érdektelenségbe ütközésére, ami szárazsága, érthetlensége, bla-bla-bla... miatt állt elő. Na tudjátok mit? Remélem, tudjátok. Ha nem, majd megtudjátok (nálam lehet jelentkezni fölvilágosító előadásokra a szünetben (a tízóráiban nem!)).

[Közben elkezdett itt remegni a lábam, aminek okára 3 hipotézist állítottam fel: (1) ki kellene mennem a WC-re (a kólát már intravénásan kapom). (2) Valamilyen, fiatal korban igen ritkán kialakuló betegségben szenvedek, és lassan leépül az agyam motorikus (mozgató) központja. (3) Álmos vagyok. Ez a legvalószínűbb.]

De lássuk, mivel keresem a kenyerem. (A most meginduló cikkáradatot lelassítanám: ezért nem kapok semmit (leszámítva a ti kritikáitokat, de az ugye mínuszba megy).)

Na, elég a lötyögésből: ma **emlékezetfejlesztéssel** fogunk foglalkozni. De mielőtt fejest ugranánk a medencébe, előbb nézzük meg, van-e benne víz? Nincs. Vagyis töltjük fel egy kis alapismerettel.

Először is: az emlékezetnek kapásból két alapfajtája is van. Az egyik foglalkozik (leegyszerűsítve) a tények tárolásával (az okosabbak kedvéért explicit memória), a másik a készségek (pl. kerékpározás) rögzüléséért felelős (implicit memória). Mi az előbbivel fogunk foglalkozni, mivel az kell az iskolai ismeretanyag elsajátításához. (Aki az utóbbiról szeretne többet megtudni, az egyszer nézze meg a 11.A. focicsapatát akció közben. A megfigyelt mozgásokat az igen fejlett implicit memóriánk tárolja.)

Az explicit memória (a továbbiakban *memória*) további két nagyobb, felhasználásukban igen eltérő részre oszlik. (Közben egy gyakorlati kísérlettel bebizonyítottam, hogy a kontrollálatlan mozgásokat a lábamon az (1)-es

pontban leírtak okozták. . .)

A memória egyik részegysége a rövid távú memória (RTM), a másik a hosszú távú memória (HTM). Az előbbit úgy lehetne jellemezni, mint a tudat korlátozott kapacitású munkatára. A kapacitása 7 ± 2 egység, amiket tömböknek nevezünk. Lássunk egy példát. Ha például a 37-et összeszorozzuk a 19-cel, ezt lépésekben tesszük:

$$10 \cdot 37 = 370, \text{ részeredmény, megy az RTM-be}$$

$$2 \cdot 370 = 740, \text{ részeredmény, megy az RTM-be}$$

$$740 - 37 = 703 \rightarrow \text{megoldás}$$

Vagy ha megpróbálunk megjegyezni rövidebb ideig egy telefonszámot, ez is az RTM-ben történik. Vagyis a rövid távú memória akkor szükséges, ha néhány másodpercig vagy percig kell megőrizni egy információt (ezt az infót általában ismételtetéssel szoktuk hosszabb ideig az RTM-ben tartani).

A tömbök alatt azokat az információegységeket értem, amik a tudatban vannak. Ezekből általában 7 ± 2 van. (Végezhetünk önmagunkon a memóriaterjedelmünkre vonatkozó kísérletet: ha legközelebb látjuk egy másik osztály névsorát, olvassuk végig egyszer, majd próbáljuk ki, hány nevet tudunk felidézni. A szám valószínűleg 5 és 9 között lesz.) A tömbök általában szemantikai egységet képeznek, vagyis ugyanannyi helyet foglal el hét betű, hét szám, hét név vagy hét ismert évszám. Ez azért van így, mert az RTM hozzá tudja kapcsolni a tárolandó infót a hosszútávú memóriában már korábban elraktározottakhoz (pl. nevek, ismert évszámok).

A HTM-ben őrizzük a huzamosabb időtartamra elraktározni kívánt adatot. (Ez nincs folyamatosan a tudatunkban.) Ennek kapacitása szinte kimeríthetetlen (valahol azt olvastam, hogy 100 Gb-ra becsülik. Ez jóval több, mint egy mai asztali PC winchestere. . .).

Azt hiszem, elég víz folyt a medencénkbe, megpróbálkozhatunk egy hátsófeles ugrással (a fejes azért nem ajánlatos, mert akinek a medencéje vödör méretű, annak folyathatom a vizet, egy idő után a nagy része úgymelléfojlik. . .). Szóval. Memóriafejlesztő módszerek;

Tömbösítés. Olvassátok el a következő számsort: 152–6184–819–56. Most forduljatok el, és mondjátok vissza! Ugye, hogy nem megy?! (Ha megy, akkor menj nyelvtanárnak, nekik szükségük van erre a típusú emlékezetre. Hogy miért, most nem fejtem ki.)

Most pedig ezt olvassátok el: 1526–1848–1956. Ezt már játszva vissza tudnátok mondani. (Ha kérdezném :-)) Remélem, leesett a tantusz (ha nem, „visszaadom a tanári diplomámat” (ha lenne. . .)). Szóval az történt, hogy az

RTM-ben tárolni próbált infóhoz hozzákapcsoltátok a HTM-ben raktározottakat.

De nincs mindig ilyen sok hab a tortán (van amikor torta sincs...). Ezzel azt próbáltam burkoltan érzékeltetni, hogy nem mindig tudjuk erre a három évszámra átcsoportosítani a megjegyezni kívánt adatot (ha tudsz több évszámot, nagyon boldog lehetsz, de valószínűleg az sem elég. (Kivéve, ha történelemtanár tetszik lenni :-))).

Vannak futók, akik futási időkre kódolják át a számokat, és így sikerült nekik 80–106 számjegyig növelni az RTM-jük kapacitását. Nekik is 7 ± 2 tömbjük van, csak nagyon ügyesen tudnak csoportosítani! Sajnos betűknél ez nem működik.

Helyek módszere. Ezt a rendszert sok memória-bűvész használja. Elég jó képzelőerővel kell rendelkezniük ehhez a mutatványhoz. Egy szópár felidézése nagymértékben javítható, ha ezeket össze tudjuk kapcsolni egy képben az emlékezetünkben. Ha pl. képzeletben beakasztasz az iskolaszekrényedbe egy rúd Pick-szalámit (\rightarrow reklám helye), és mondjuk egy óra múlva képzeletben kinyitod a szekrényajtót, mindjárt meglátod a szalámit (és ezzel fel is idézted, hogy mit kéne vened a boltban.)

Tehát a módszer a következő: az első lépés emlékezetbe vésni bizonyos helyek rendezett sorozatát, mondjuk azokat, amelyeket lakásunkon áthaladva egy rövid séta során érintenénk: bejárati ajtó \rightarrow előszoba \rightarrow szoba \rightarrow könyvespolc \rightarrow tévé... Ha már könnyedén megtesszük ezt a mentális sétát, megjegyezhetünk sok független szót, mint a séta egyes állomásait. Alakítsunk ki egy képet, amely összefüggésbe hozza az első képet (szót) az első hellyel, a másodikat a második hellyel és így tovább. Például ha egy vásárlási listát jegyzünk meg („kenyér”, „tojás”, „tej”...):

1. kép bejárati ajtó – rajta kiszögeezett kenyér
2. kép előszoba – a lámpaszínóron egy tojás lóg
3. kép szoba – egy tarka tehén áll a közepén
(vagy bánom is én, mit találtok ki)

Összefoglalva: Miközben végigmegyünk az útvonalon, mindegyik hely előhív egy képet, és mindegyik kép előhív egy szót.

De mára elég volt belőletek ennyi, aludnom is kéne 1 órát! Ha a következő számban is benéztek a konyhámba, van még egy maroknyi receptem az emlékezet fejlesztésére. Na sziasztok. Freud szelleme legyen veletek (és az ENTERPRISE-é)!

Tudományos rovat

Perity Ilona

LÁTÁSTÓL VAKUZÁSIG

Az emberiség régóta vágyott arra, hogy valamilyen formában rögzítse a körülötte lévő tárgyak, élőlények képét, megragadja a múlt időt (ősi falrajzok, későbbi századok freskói, korunk festményei, fényképezőgép által készített képek, stb.). Ezen kétdimenziós ábrázolásmódokon kívül később megjelent a holográfia. Sorozatunkban a fényvel és a különböző „megörökítési” módszerekkel foglalkozunk.

A tüzet kísérő fény már az ősember érdeklődését is felkeltette. A villámot, az általa gyújtott tüzet, a lávát, vagy az égitesteket csodaként tisztelte. A különböző fényjelenségek köré vallásos hiedelmek hosszú sorát építette. A őskor emberei a fényben istenségeket láttak, s tiszteltek. Ez volt az első fénymagyarázat, a vallásos, mítikus fényelmélet.

A görögök tették fel először a kérdést, hogy hogyan jön létre a látás érzete. Platón és Eukleidész azt a választ adta, hogy a fény sugar a szemből indul ki, és a tárgyakkal való ütközése kelti a látást. Ám Arisztotelész ezt a nézetet elvetette, hiszen ha így lenne, akkor a sötétben is látnánk, ebből viszont az következik, hogy sohasem lenne sötét. Feltette, hogy érzékszervünk és a látott tárgy között kell lennie egyfajta közvetítőanyagnak.

A fény „működését” a későbbiekben is sokan próbálták megérteni, és jónéhány hajmeresztő elgondolás született. Például, hogy nemcsak a szemünkből, hanem a tárgyról is indulnak ki fény sugarak, és találkozásakor jön létre a fényérzet. Avagy az atomisták szerint a tárgyakról vékony hártályok válnak le, és ezek az úgynevezett „levedlett” hártályok hordozzák a tárgyak képét, ezek keltik a szemben a látást. Ám ezen elméletek még a „legegyszerűbb” kérdésekre sem tudtak választ adni: Miért nem látunk a sötétben?, Hogyan terjed a fény?, Hogyan jut a tárgyak felszínéről visszaverődve a szemünkbe?, Mi dönti el, hogy a fény áthatol-e az adott anyagon?

Newton a fény sugarakat a fényforrásból nagy sebességgel kilövellt súlytalan részecskék sorozatának tekintette. A részecskék maguk láthatatlanok (!), a látást a szem ideghártyájába való becsapódásuk hozza létre. (Nem a fény sugarat, hanem a szobában lévő por- és füstszemcséket látjuk.) Ez volt a fény korpuszkuláris elmélete. A régebbi korok különböző feltételezései ellenére is az egy idő után kialakult három alapjelenséget a legtöbb ember elfogadhatónak tartotta. Ezek a következők:

1. A fény a fényforrásból kiindulva a tér más részeiben is észlelhető, tehát terjed.

2., A fény két különböző közeg határfelületén visszaverődik, vagy

3., A fény két közeg határán át az egyikből a másikba behatolva megtörik. Eme három alaptörvény leírásából jött létre az ún. „geometriai fénytán” három alaptörvénye. Csillagászati megfigyelések alátámasztják, hogy a fény nem terjedhet végtelen gyorsan. Az első kísérletet sebességének megmérése érdekében egy 1657-ben Firenzében megalakult tudományos társaság, az Accademia del Cimento végezte. Azt az időt akarták megmérni, amely alatt a fény két mérföldet, azaz egy körülbelül 3,3 km-es utat megtesz. Az út és az idő hányadosa megadta volna a fénysebességet. De ez akkor még a kor pontatlan eszközeivel csődöt mondott.

További sikertelen próbálkozások eredményeképpen kialakult az a nézet, mely azt vallotta, hogy a fénynek nincs is szüksége időre ahhoz, hogy egyik helyről a másikra eljusson. Descartes is ezt vallotta, úgy hitte a fényforrás valamiféle nyomást gyakorol a szemünkre – ezt érzi a szem –, s ez a nyomás nem terjed, hanem az átlátszó közeg minden pontjában azonnal jelentkezik.

1676-ban egy dán csillagász, Olaf Römer a Jupiter-holdak megfigyelésével kimutatta, hogy a fény terjedési sebessége véges, és elsőként határozta meg annak értékét. Azt a helyzetet tekintette, amikor a Föld a Nap és a Jupiter között van. Ekkor megmérte a Jupiter legbelső holdjának a keringési idejét, azaz a Jupiter árnyékából való két, egymás utáni kilépés közötti időt (24h 28.6min). Fél év alatt a Föld a Nap másik oldalára kerül, ezalatt a Jupiter mért holdja valamivel több, mint 103 fordulatot tett meg, a Jupiter pedig a 12 évű keringési idejű pályájának csak 24-ed részét. Ha az előbb említett fél év múlva távcsövünkben ismét megfigyeljük a Jupiter-hold felkelését, az 1000 másodpercet késik. Ez a többlet az a többletidő, amely ahhoz szükséges, hogy a fény befussa a Föld–Jupiter távolság fél év alatti megnövekedését, vagyis a Földpálya átmérőjét, ami 300 millió kilométer. A fény útjának és az út megtételéhez szükséges idő hányadosaként pedig megkapta a 300000 km/s-ot (ezt később $299792,4562 \pm 0,0011$ km/s-ra pontosították).

Volt még egy igen érdekes kísérlet a fény megmérése, melyet egy francia fizikus, Fizeau 1849-ben hajtott végre. Fogott egy síktüköröt, melyre – egy fogaskerék egyik fokán át – merőlegesen fénysugarat bocsátott, ami eljutott a visszaverődés után egy távcsőbe. Elkezdte forgatni a fogaskereket. Egy meghatározott sebesség után a fény már nem tudott ugyanazon a résen visszajutni a távcsőbe. A fordulatszámából és a méretekből kiszámolta azt az időt amely alatt a fény a fogaskeréktől a tükörről visszaverődve visszajutott a fogaskerékig, s az út és az idő hányadosaként megkapta a sebességet. Ezenkívül még számtalan kísérlet született a fény mérésére.

A következő számban a fényképezés történetével folytatjuk.

KUTYAVILÁG, 1. RÉSZ. A VADÁSZKUTYÁK

„Az a rendíthetetlen hűség, amellyel a rábízott vagyont védelmezi, ahogyan szembezáll a támadókkal, az az ügyesség, amellyel a nyomot követi vagy kitűnik a vadászatban – mindez igazolja, hogy a kutyát az ember szolgálatára rendelték a halhatatlan istenek.”
–Cicero

Az első találkozást a közös „foglalkozás” idézte elő. Ugyanis a kutya és az ember is vadászatból élt, küzdött az életben maradásért, de nem vetélytársakká, hanem társakká váltak. A négylábú kezdeményezte az első találkát, ő sündörgött az ember barlangja körül, s az ember felfigyelt rá, észrevette, hogy nem olyan agresszív, mint a többi állat.

Egy idő után az ember befogadta a szőrös állatot, s veszélytelenebb, kényelmesebb körülményeket biztosított neki. Viszonzásképpen az eb segített az embernek a vad felkutatásában és elejtésében.

Az idő múltával őseink számára a vadászat már nem volt létfeltétel, csupán sport, szórakozás. Ennek megfelelően az ember szabályokat állított föl magának és társainak, így kialakult a kutyákkal való sportszerű vadászat. A többféle vad és vadászmozdulat miatt többféle kutyafajtára volt szükség.

Kezdjük a vizslákkal a sort. Sokak szerint a vizsla az egyetlen mely magában hordozza a többi vadászeb tulajdonságait is. Így nem meglepő, hogy minden nagy „kutyás múltra” visszatekintő nemzet kitenyésztett magának egy saját fajtát: az angolok a pointert, az angol-, ír- és gordon szettert, a németek a rövid-, drüt-, szálkás-, és hosszúszőrű vizslát, a franciák a griffont, az oroszok a lajkát, a magyarok pedig a rövid- és drótszőrű magyar vizslát.

A vizsla okos, engedelmes, ügyes, intelligens eb. A vadat fáradhatatlanul keresi gazdája előtt, s rábukkanását merev „vizsla-állásával” jelzi, majd a vadász lövésének elhangzása után parancsra elvezet a zsákmányhoz. Az angol pointerek valószínűleg Spanyolországból származnak, az „állókutyák” királyának tartják őket. Elsődleges feladatuk, hogy a nyílt mezőn megtalálják a vadat.

A szetterek a század elején terjedtek el Angliában, eredeti feladatuk a vad kergetése a háló vagy a puska felé. Később ez a feladatuk módosult, a vad megtalálása után nekik is „merevállással” kellett jelezniük azt.

A kopók ősrégi vadászebek, elsősorban rókára, nyúlra vadásznak velük. Rendkívüli szimatukról híresek. Ebbe a fajtacsoportba legalább 40–45 csapat tartozik a boszniai drótszőrű kopótól egészen a tacskókopóig. Hazánkban honos fajta az erdélyi kopó, mely közepes termetű, élénk, jó felépítésű kutya. Már az 1300-as évekből származó bécsi Képes Krónikában is találunk róla miniatúrákat. Szimata kiváló, a szagnyomot jól tartja, nagyon könnyen tanul, így képzése viszonylag egyszerű.

A falkában történő vadászat honos Amerikában, Angliában és Fanciaországban is mind a mai napig. Többféle falkakutya van. Például az angol beagle, a francia basset hamd, francia kopó, harrier kopó. A basset hamdot általában nyúl vadászatra használják és gyalogosan követik, csakúgy, mint a beagle-t.

Mivel a kezdetleges fegyverekkel, a mordályokkal legtöbbször csak éppen megsebezni sikerült az állatot, ezért szükség volt egy olyan kutyafajtára, amely a vér nyomán megtalálja az állatot: ezek voltak a véredek. A fő feladatuk nem a „meleg”, hanem a „hideg” véryom követése. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a vadat már több, mint 3–4 órája megsebeztek. A véredek ennél többre képesek, a sebzett vadat 12–48 órával a találat után is megtalálják. Fajtáik: *angol véred* (bleedhamd), *hannoveri véred* és *bajor hegyi véred*.

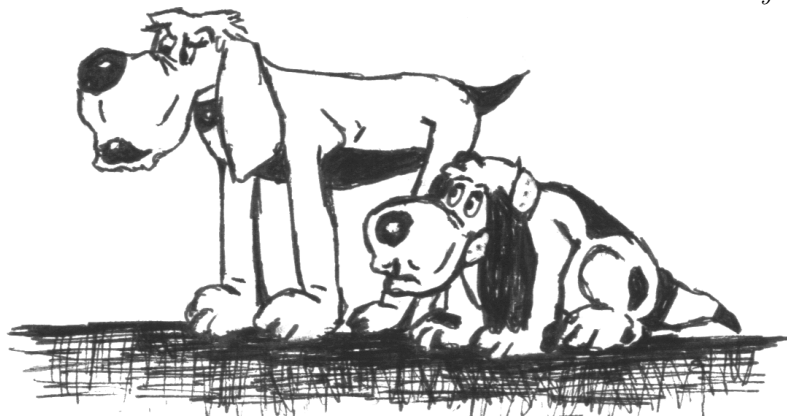
A következő csoport az agarak családjá, melyet ma már nem igazán vadászati célokra használnak. A vadászat során rendkívüli gyorsaságukat lehetett kihasználni, így az agarakkal való vadászáskor a zsákmány hamar kézre került. Mai hírnevüket kutyafutóversenyen való részvételüknek köszönhetik.

Vízi vadászatra elsősorba a spánielféleket használják. Nagyon jó úszók, kis termetük miatt a nádasokban történő vadászat során is kiválóan megállják a helyüket. Ide tartozik többek között: a cocker spániel, a springer spániel, a clumber spániel, a field spániel és a welok springer spániel.

A „föld alatti vadászásra” a terrierek kiválóan alkalmasak. Így a róka, borz tartózkodási helyét kuttattatják fel velük. Viszonylag kis termetű, nagy küzdőképességgel megáldott kutyusok. A bedlington terrier, a yorkshire terrier, a border terrier, a manchester terrier is közéjük tartozik többek között.

A vadászegek kiváló tulajdonságaik miatt ma már nélkülözhetetlenek, a rengeteg fajta kialakulása változatossá, élvezetessé tette a vadászatokat.

–Perity Ilona

KÖRKÉRDÉS

„nézünk egymásra, és válaszolni nem tudok
mert nincsenek jó kérdések
és nem szólnak a csillagok.” –*Padlás*

Valahogy így van ez a Fregatt körkérdéssel is, nehéz megtalálni a megfelelőt. Kiváncsiak vagyunk, vajon nektek sikerül-e. Előjáróban annyit, hogy a következő válaszok születtek:

- *** annyira elcsépett.
- Az Altatót ő írta?... Várj csak, van egy: „I’m a barbie girl.”
- Írd azt, hogy a latin csoport nem szereti ***-t, ők csak Cicerót olvasnak.
- Nekem A walesi bárdok a kedvencem. Az Weöres Sándor?
- Én csak egyre emlékszem: János vitéz.
- Ugye ez költői kérdés volt?
- Volt valami, de a címére nem emlékszem. Nem az a *Borozgatánk apám-mal* stílusú, hanem amiben ír is valamit.
- Mondj kettőt, és majd választok.

Mostmár eláruljuk: A kérdés az volt, hogy *Mi a kedvenc Petőfi-versed?* Hogy miért pont Petőfi? Mert március van, március tizenötödike pedig nemzeti ünnep, és úgy gondoltuk, ha az lett volna a kérdés, hogy kinek mi jut eszébe március tizenötödikéről, a *semmi* és az *iskolaszünet* mellett Petőfi is benne lett volna az első tízben. Egy kicsit gyakorlatiasabb ok, hogy azt gondoltuk, megkönnyíti a válaszolók helyzetét, ha elég csak egy néhány szóból álló címmel mondani. Ezért esett a választás erre a kérdésre.

Kereken száz embert sikerült megkérdezni. Közülük 64-en neveztek meg valamilyen Petőfi-művet. Ezek alapján az 1999. márciusi top-lista:

1. Szeptember végén (15)
2. Anyám tyúkja (12)
3. Feltámadott a tenger (5)
4. Az alföld (3)

Két ponttal megosztott ötödik helyet szereztek a következő versek: Reszket a bokor, mert; Minek nevezzelek; Mit nem beszél az a német; A farkasok dala; A helység kalapácsa; Egy gondolat bánt engemet; A Tisza.

Futtottak még: Nemzeti dal; Szeget szeggel; Az ítélet; Európa csendes, újra csendes; Sors, nyiss nekem tért; Piroslík a kecskerágó; A 19. század költői; Vasúton; Szabadság, szerelem; Füstbe ment terv; A puszta, télen; Bordal; János vitéz; Hazámban; Dalaim; Az örült; Hegyen ülök.

Jó, hogy a válaszok sokszínűsége szerint nem mindenki csak egy Petőfi-verset ismer (vagy ha így is van, nem mindenki ugyanazt az egyet).

–*Dunkel Petra*

BESZÉLGETÉS SERES FANNYVAL

Iskolánkban az utóbbi időben szokatlan módon egyre több kedves, fiatal arc bukkan fel a tanári karon belül. Kíváncsiak voltunk, mi készíthet egy ambiciózus friss diplomást, hogy erre a manapság nem éppen divatos szakmára adja a fejét, ezért elbeszélgettünk Seres Fanny francia szakos tanárnővel, aki szintén csak egy éve tanít a gimnáziumi évfolyamokon.

• Mi a véleménye a klónozásról?

Fanny * Úgy gondolom, hogy amíg birkákkal csinálják, hogy az állományt javítsák, addig oké. De emberrel már ne.

• És a nemzeti színházról?

Fanny * Egy színház nem kerülhet annyiba, hogy ennyit üljenek rajta.

• Ki a kedvenc színésze?

Fanny * Nem a Leonardo diCaprio... , hanem a John Malkovich. A kedvenc színésznőim pedig Glenn Close és Meryl Streep. Őket nagyon csípek. A Leonardo diCaprio-ról jut eszembe: van itt egy pizzéria a közelben, a *Leonardo Pizzériája*. Volt már ott?

• Nem.

Fanny * Ha megy a Baross utcán, és a Nagykörútnál elfordul jobbra, megy a Blaha felé, és az első párhuzamos utcában van. Feltétlenül próbálja ki, isteni kajákat adnak és nagyon olcsó. Kedvencem a *pasta carbonara*.

• Mit szeret még ezen kívül?

Fanny * A hagymás rostélyost meg a vadas vadast. Én is főzök, de az nem olyan jó. Szabadidőmben, ha nem éppen a mérhetetlenül sok pénzemet költöm, inkább olvasni szoktam. De amióta ilyen rendszerezett az életem, egyre kevesebb időm jut rá. Egyébként kutyát nevelek. Sportra sajnos nincs időm. Régebben, mivel utálok a kosárlabdát és minden labdajátékot úgy általában, maradt az atlétizálás. Azt viszont versenyszerűen csináltam.

• Jó tanuló volt?

Fanny * Négyes-ötös között. Amit szerettem, azt, mikor volt kedvem, tanultam. Magyart meg történelmet, a többit meg nem. (*nevet*)

• Milyen zenét hallgat?

Fanny * Mindent, csak ami tuc-tuc, az nem az én stílusom. Meg a jazz meg a blues, na azokat nem.

• A diákoknak felsőbb rendelkezésre folyosói kultúrát kell kialakítaniuk. Mi a véleménye erről?

Fanny * Nálunk, a tanáriban is van ilyen. Én az első keresztutcánál ülök, balra, Hámori Vera néaninek háttal, úgyhogy azzal szoktunk szórakozni, hogy egyszerűre kitoljuk a székünket, és akkor aztán se ki, se be... .

–Számadó Júlia

GORDIUSZ

Rózsa Dávid

Ezúttal különböző növények nevét kell kihámozni a betűhálóból, mind a nyolc irányban. A legtöbb nevet beküldő Olvasó mozaikját nyerhet.

I Z G Á G A J U J T M O N I Z K I N A I
A P L E T E L L E R E D E A I P R L F O
N E I D O P P L E R G W U T G E E W R L
I R L I Q E J J É I N A M T M R F I E S
V N E J T I K Ó Y C A N A E O N S G D E
L O I T Y R E N G E R É N N N I O N N N
E W M I A O P U S L G B N B D K N E O É
K S O A H E L U Z L A F J O Y U Á R B D
S K Á L A E E D T I L E Á R Á S J J E R
A Y R Z N E R O L D A R N O K Z I E L O
K I N O C R A M B O H R O U P K Y N L B
I B U V D E M K A J A U S G L O N Ő E Á
K Ó O O U R S G O N D M É H E Y Á P D G
B E A L B E R T E I N S T E I N S N R Y
E L E V Y S I K S O P O W A Q Á R E A O
M D D A G A R U H U K I T O A M A G W J
H R Ó P Ü K I Y S É K É B T O F H T D Y
Z L A K L I K I Á H E V E S Y U P Ö O Á
S I I E H U Y G E N S O L Á B R Á R W R
N Z C K R E B S P T O L E M A I O S Z Á
M S Z S É L E T O T Z S I R A E S V U B

Fregatt Diáklap

1999. február–március

Megjelenik a Fazekas Mihály Gimnáziumban
mindenféle időpontban és mindenféle betűkkel.

Szerkesztők Bernáth Andi
Rózsa Dávid
Dunkel Petra
Perity Ilona

Képek Kerekes Anita
Felelős szerkesztő Szabó Péter
Felelős kiadó dr. Jóvér Béláné